

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ԿՆՈՐ ՈՐԻ

ՆԱԿԱԿ ԿԱՐ ՈՒՆԻ ԹՂՔԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԵՔ ԵՆ ՈՒՂՁԵՆ ԱՐ

Վարչություն ՆՈՐ ՕՐ րուզրի

ԳԱՀԻՐԷ

Direction du journal

NOR-OR

Caire

Չեռագրիներն եւ չեն գործարար

ԱՐՏՕՆԱՏԵՐ Կ. ՄԻԻՆԵՒԷ

ՆՈՐ ՕՐ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՈՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԵՉՁԱՎԱՆՈՒԹԻՒՆ ԼՍԱՐԱՆ-ԸՆԹԵՐԳԱՏԱՆ

ԿՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹ ԶՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՎՈՒՄԱՆՈՐԿԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆ

ԵԳԻՊՏՈՍ

ՂՁ. ՈՂՁ

Գանիլիի համար	սառեկան	50
Վեցամսեայ		30
Շաբաթայց	սառեկան	60
Վեցամսեայ		35

ԱՐՏԱՆՉՄԱՆ ԶԱՄԱՐ

Տարեկան	Ֆրանկ	18
Վեցամսեայ		10

ԻՌԻՍՏԱՆ ԵՒ ԿՈՂՁԱՆՈՒ ԶԱՄԱՐ

Տարեկան	բուրի	7
Վեցամսեայ		4

ԲԱՇԱՆՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՆՏՈՆ Ե

ԵՒ ԹՂՔԱՏԱՐԻ ՓԱՆԹԸ

Թերթին վարչութեան վրայ է

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

«Նոր Օր»ի վարչութեան հետեւեալ կարեւոր յայտարարութեան վրայ կը հրատարակուի Պատ. բաժանորդներուն ուշադրութիւնը:

ՆԵՐԿԱՅ ՏԱՐԻՈՅՍ ՕԳՈՍՏՈՍԻ 11-ԷՆ ՄԿՍԵԱՎ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆՈՒ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԿՆԻՔԸ ՈՒ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ-ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ՏԻԱՐ ՍՄԲԱՏ ՓԱՓԱԶՆԱՆԻ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԶԻ ԿՐՈՂ «ՆՈՐ ՕՐ»Ի ԸՆԿՈՒՄԱՐՈՒՄԵՐՆ ԸՆՎԱՆԵՐ ԿԸ ՆԿԱՏՈՒԻՆ:

Այս առթիւ Եգիպտոսի և Արատասանի արդոյ բաժանորդներէն կը խնդրուի որ հաճին վճարել իրենց բաժանորդագրիները, նկատելով որ ընկերութեան մը թերթը պահպանելու գլխաւոր միջոցներէն մէկն է բաժանորդներուն կողմէն գաւած գործնական քաջաբերանքը:

ՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ-ԸՆԹԵՐԳԱՏՈՒՆ ԸՆԿ.Ը

ԵՒ

ՀԱՅ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

(Շար. Յախորդ թիւէն եւ վերջ)

«Նոր Օր» կիսաշաբաթաթերթին հրատարակութեան գաղափարը Գործ. ժողովին լուրջ խորհրդածութեան աւարկայ եղած, ամիսներով ձեռնարկուած, ու գործարար, Մայր-Դիւանի մէկ երկու անգամայ կողմէն զբաւառութեան բարեկարգ. Նախ համակիր — ըստ երևոյթին — կամայ կամայ կ'սկսին կնճիռներ ու խոչընդոտներ հանել, առարկելով թէ՛ Լսարան-Ընթերցատուն ընկերութիւնը չեղած կ'ըլլայ նպատակէն, եթէ Գործ. ժողովը, փոխանակ ընթերցատունը բանալու, ձեռնարկէ թերթի մը հրատարակութեան. իսկ Գործ. ժողովը կը պնդէ այն իրաւասութեան վրայ, զոր ունի Հիմն. կանոնագրին 21րդ. յօդուածին զօրութեամբ, որ կը արամագրէ թէ՛ Գործ. ժողովոյ պաշտօնն ու պարտականութիւնն է ստեղծել հասոյթի ազդիւններ, ինչպէս են հանգանակութիւն, վիճակահանութիւն, թաւար, ներկայացում, գաշապին հանդէս, պարներակաւ հրատարակու-

թիւն են: Ապին, կարգ մը յետամիտ ու յուսադար հակառակորդներ, անիղծօրէն կը փորձեն պարտել մշտեբեր, և մազ կը մնայ որ Մայր-Դիւանն ալ ձգեն ծուլակը, «Նոր Օր»ի հրատարակութեան ձեռնարկը վիճեցընելու չար գիտումով: Ամեն ճար հաստ, ու այդ նկատիւս ու պատրիշ գասակը, — զոր պատուած ըլլալու համար կուսակցութիւն անուանենք — վերջին ճիգ մ'ալ թափեց, վարկարկել ընելու Գործ. ժողովը, յերիւրելով անհիմն ու անիմաստ զբաւառութիւններ. սակայն հանրութիւնը քիչ թէ շատ գիտակից, մտէն իրազեկուած, անցած դարձածներուն, թափանցելով այդ խաւարի արբանեակներուն թազուն գիտումներուն ծովն ու իրենց հակառակութեան շարժառիթը, չզարեց անոնց երևոյն նողկանքի թուրք, ու վերջապէս «Նոր Օր»ը ծագեցաւ թուի ու թանձր ամպերու մէջէ:

Հոս նշանակելի կէտ մը: Մեր երանելի Մայր-Դիւանը, նախապէս կայր գործիք ընկերութեան հակառակորդներուն, յետոյ ինք եղաւ առաջինը «Նոր Օր»ի ապագրութեան առթիւ Գործ. ժողովէն ու Տպարանէն խմբագրուած պայմանագրութիւնը վաւերացնող. սակայն թերթին ծրագիրն և ուղղութիւնը չեն ներք ծանրանալ այնպիսի փոքրութիւններու վրայ, որոնք սրճարաններու մուխին ու փողոցներու ցիւխին մէջ կը առաջուկին...:

Արատասանի հայ մամուլի կարեւոր ներկայացուցիչներէն մեծանուն Տիար Մ. Չերազի «Լ'Արմէնի»ն ու Պատկ. վերնախի կ'«Յազմալէպ»ը, մասնաւոր կերպով շեշտելով Եգիպտոսի մէջ սոյն հրատարակութեան պէտքը, Չերազին շնորհատրեցին զայն. «Յազմալէպ»ը կարծես թէ հեռիէն ականատես Լսարան-Ընթերցատուն շարքը սրբապարտ անիմաստ հակակրութեանց, «Նոր Օր»ի երեւումը կը նկատէր ուրախառիթ, սնոր համար որ գաղթականութեան մէջ մեր ազգային գոյութիւնը անվթար պահելու ծառայող իբրև միջոց՝ եկեղեցիէն ու դպրոցէն անմիջապէս յետոյ կուգայ մամուլը, ժողովրդին զբարոյը: Հետեւաբար Եգիպտոսայ ըն-

թերցաւոր հատարակութեան ձայնակից, Արատասանի Հայութիւնն ալ համակրանքի արտայայտութեամբ քաջաբերեց այս ընկերային թերթը, որ ժողովրդի ձայն, անկասկա ու ազատական, յանցանք մ'ունի չի, այն է կուսակցութեան մը չը պատկանելը...:

Մենք անհաշտ էր սակայն գոյութիւնն ու տեսականութիւնն ազատակից անոր. աշակցութեան պէտք ունէր անի, բարոյական թէ նիւթական. սուտի Գործ. ժողովին առաջին գործն եղաւ հանալ սկի ի բուն, ստեղծելու համար վարչութիւն մը, թերթին ուղղութիւնը վարող, ծրագրին կէտն ու կէտ գործարարութեանը հսկող, մէկ խօսքով, հանրութեան վստահութիւն ներշնչող վարչութիւն մը, զոր յաջողեցաւ շուտով կազմել, փորձ, անձնուէր ազդեցիկ, ձեռնհաս ու սակուն անդամներէ, որոնց անուններն երեւցան «Նոր Օր»ի նախընթաց թիւերուն մէջ քանի մ'անգամ Բարոյական հիմք դրուած, կը մնար նիւթականն ազատակից. արգէն առաջին օրէն զգալի եղած էր ընկերութեան արամագրելի ապարանի մը պէտքը, և այսօր ուրախ ենք որ այս բաղձանքն ալ պատկուցաւ. վկայ այս օրուան թիւը. որ լոյս տեսաւ «Միութիւն» նորակազմ արարանէն:

«Նոր Օր»ի վարչութեան անխնայ ու կորովի ներկայացուցիչը, նորակազմ ապարանին բացման առթիւ ունեցաւ գեղեցիկ մտածում մը, այն է ընդարձակի ծառայող թերթին, չորսի վերածելով սիւնակիւնը, առանց բաժանորդագրութեան պայմանները փոխելու: Վարչութիւնը Եգիպտոսի, կովկասի, Արատասանի բաժանորդաց րով գաւած շեք ընդունելութեանէն քաջաբերած, կը փափագի այս կարգադրութեամբ աւելի շահեկան ու օգտակար ընծայել «Նոր Օր»ը: Վերջապէս, միանգամ ընդ միշտ փակելու համար հայհոյիչ ու պոռոտացող բերանները, որոնք բացուած են զիշեր ցերեկ, Լսարան-Ընթերցատուն վարչական մարմին գէմ, չ'նայելով պիտոճէին անձկութեան, Գործ. ժողովը, փութայ նաև Լսարան-Ընթերցատուն շէնքն ալ վարձել Օգոստոս 25ին, այսինքն իր միամեայ պաշտո-

նախարարութեան չըժանն աւարտել 3 օր առաջ:

Սակայն ինչ պուտ, սնորան հրակողները, փոս աչքերով, կապար չըթունքով ու գողկաղէմ, հօն են, հօն, իրենց կազաղին մէջ. կը հսկեն ու կը հսկեն. իրենց արհեստն է դաւել. թշուառական գասալիքներ, որոնք ապարեղք թոյլով ու փախելի միտին գիտեն...:

Հայուն կեդոն են ասոնք, անջընջելի կեղար, ու պատմութեան մէջ պիտի ունենան իրենց բաժինը՝ գատապարտութիւն:

Ինչպէս որ տեսանք, կազմակերպութեան առաջին օրը չունենալով լուսնայ մը, այսօր մէկ աւարտան ընթացքի մէջ միտին, Գործ. ժողովը կը յաջողի Լսարան-Ընթերցատուն ընկերութիւնը «Նոր Օր» կիսաշաբաթաթերթով, արամագրելի «Միութիւն» ապարանով ու Լսարան-Ընթերցատուն, գատարանի, ապարանի ու խմբագրատան ծառայող վարձեալ շէնքով մը օժտել: Սակայն, անխստապատենի նուտասութիւն. ինչ կը նշանակեն, այսքան լուսաւոր ու պիտոճախ արգիւններու առջև, ինչ կը նշանակեն ըմբոստ ու ապերախտ անձգութիւնները:

Ինչ կը նշանակեն տարածամ'ընդհ. ժողովի ապարանի և անորակելի գուժարուններ՝ համարուար զինտան մը մէջ...: Ինչ են, ինչ, այդ բզէզներու խլէզներու բզէզաբք խթածոյր միտկներու և մթղկներու, եթէ ոչ՝ կուսակցութեանն ու պատակտամի ողին, որ, տաւ'գ, բունած է Արատասանի հայութեան սրտին մէջ: Ո՛րք որ նշանակեն յառաջգիտութեան ու բուստորութեան նշաններ, հօն կը խուճեն՝ ասոնք, այդ երամակը ազգանէ ուն, գատարկապարտներուն ու մ'ըտանդներուն, թունաւորելու, մարելու և քանդելու համար միտին:

Մանրամասնութիւնը թողունք ընդարձակ Տեղեկագրին, որ յառաջիկայ տարեկան Ընթ. ժողովոյ գուժարան պիտի կարգացուի և ուր պիտի պարզուին ու մերկացուին բոլոր սուտերն ու բոլոր կեղծիքները...:

Մինչև էրբ պիտի տես այս եղեւնագործութիւնը:

Հայրենիքին մէջ ունինք որբեր ստանեակ հազարներով, որոնք հայ կը հայցեն ու գիրք որո՛ւ պարտն է արգեօք թե ու թիկունք տալ Ուրբախնամներուն. ամեն բնակարան, ուր բուխերիկ մը կը միայ, ուր սան մը կ'ենայ, ուր օրօրոյ մը կ'երկրայ, ուր մանկիկ մը կը ժպտի գորովասիրտ մօր մը գիրկը, պարտական չէ պաշտպանելու որբուկ մը, որ ժպտիլ չ'ցիտեր, որ կույտ իր սե բազը, որ նետուած է բացը, որ մասնուած է անգութ ու անողոր իրակ-մեղմեան ճանկերուն: Աղբատներ ունինք, սըլուտի ու մութի աղբատներ, ինչ է որ պիտի հայթայթէ մանկն անոնց, կ'ընէ ո՛չ լաւան, ընթերցատուն, յրագիր, գպրոց, սրտք կը ծառային ու կը նպատակն ժողովրդին — տառապող ստուար մարդկային ընկերութեան — զարգացմանն ու բարձրացմանն. պէտք է որ անյայտ բացուին ու անխափան յարասնին ստոնք:

Այսօր մինակ ենք, բարբառին մի-նակ, կեանքի կուտին մէջ, օտար տարերքի մրցող դաժանութեան ու անհաւասար ուժին գէմ, սովալլուկ գայլերու և երախբաց երէնքու ժանիքներուն տակ: Մէկգլի՛, մէկգլի՛ տանելութեան ոգին, մէկգլի՛ անձնական գձուձ կիրքերն ու շղուտ գալարումն ենք. աներկիտ ու շուտով միանանք, բարբառն չուրջը Հաստատութեան մը, որուն ճակատը կը փայլի եգիպտահայ գաղթականութեան ապագայ արեգակը. երկիւղածութեամբ մտնենք սեւերն ու կարգաւոր քիւլին արձանագիրը. «Հայ միանք յաւիտեան»:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԹՈՒՐՔԻԱՆ

(Շար. նախորդ թիւէն եւ վերջ)

Մեր Գ. Ա. պէյր բողի բնածները պիտուորդներուն ու ասոնց ձեռքով պէյր եզած անձնաւարտութեանց բաշխեց. նոյն գիշերը պանդոխ մը մէջ անցուց, թէն հսկողութեան տակ Հեռուէլ օրը, կէս օրը ետքը, մեր երանելի յեղափոխականը, կիպրացի լրտես սապետ Ա. Ֆ. պէյին ընկերակցութեամբ կը հանուի Ներքին Գործոց Կառավարին առջև. կէս ժամ յետոյ Արտօնատնիսի գլխիկը ու երեսխախ, Բազմապի շնորհալին պէս խուսն, դանկն գարս կ'ենէ և իր մարք բայլերը կ'ուզէ զէպ ի պանդոխ. ինչո՞ք մարք, վորն ստուած էր ու կ'աւամբն ած... Ահա՛ Կառավարին վերջին խօսքերը. «Ինչ անամք մարդ ես գուն, երբ ա՛յնքան նախատեցիր կատա՛վարութիւնն ու ասոնց ա՛նչուար, շքամ կորզելու յայտով մինչև Պոլիս գալու այ յանդրանցար. գուն ազէս ու ցած մարք մ'իս եզեր. շուտ, գուրս կորի՛ր, աչքերս անգամ մ'ալ ընդ չ'անանն. ահա՛ ընդի 20 օր միջոց, մայրաքաղաքս հետացի ր գ'ա, ու այս մասին ո՛չ միայն մէկու մը բառ մը չ'իտի հանա բերելդ, այլ նաև տաւերս ր ու գործիներս ր անունն անգամ բերանէ չ'գիտի տանես. Հիմայ կրնաս գուրս ելնել...» Ինչ ալուր պարզէ... պէյին յանկարծամահ չ'ըլլալը հրաշք համարեր: Է. Լրտեսագետ Ա. Ֆ. պէյն ալ կրեց ասոր ձախորդ հետեանքը. երբ 500 լիբան ստացուէր, ինք ալ իր մէջ

նորդէր պիտի առած լլլար. իսկպն Բ. Գրունէն գուրս կու ու գնաց պանդոխ, ի գործը նաեւ միջնորդու յուստաբար, որ խորունկ ախեր կը բաշէր, ու սիկարը կը միացուէր անրնգհատ...:

Իսկո՞ք արարած, ինչ ալ ընէր իրասնը ունէր, ա յնքան խնամով տեղադրած է ՅԱ սովինոց բնածները, ստուերը. գործիները, իր ամբողջ գրամագուրը վրայ տալէ գտն կաշին ալ վտանգի տակ էր թերես: Պանդոխի այս ապաշխարանքին վրայ, մէկ շարձով անցաւ, ախ, վախ, օ՛Ֆ, ափսո՛ս և զիս չեմ գիտեր որչիչ բանի՛ բանի՛ լալապին ձայնարկուէիններ թափել, սրտատուջ բանաստեղծութիւններ հեղեմել, հոկո՛ւներ անցրնել վերջ, յարեւնորդողութիւնը պահանջող, Սահմանադրութիւնը բարոգող, արգարութեան փաստարանն ու ճշմարտութեան ջատագով, մամոյ ազատութեան ջերմ սիրահար պէյը՝ փուզու՛մ՝ մ'զգաց իր արգէն բայրայն աւած կազմութեան մէջ. ճանձմ ասոր գրուիցցեց, փամփուշտին ցաւերս նորէն ոտք ելան ու գայրացան, արնուս որ Յ րուլի ճամբան Յ ժամէն կրնար կորել: Մահտան անխուսափելի վտանգն ազատուէր համար հարկ եզու վերջուկս վերաբուսական գործողութիւն մը կատարել մեր պարզագուրի յեղափոխականին վրայ: Ե. ահա՛ կառավարական միջնորդ (ակըլա) Ա. Ֆ. պէյը կուզայ, հազար ու մէկ փաստերով կը յաջողի համոզել գունի թէ՛ Տօգդ. Ճէմիլ բաշան միայն պիտի կրնար ամենաճարտար կերպով գուրս հանել այդ գործողութիւնն ու միանգամ ընդ միշտ աղատել զինք այդ անողոր աստէն: Մեր Պատ. Ընթերցողներուն գիրքին է բմբունի թէ՛ այդ Տօգդ. Ճէմիլ բաշան հարկաւոր հրահանգներով յանձնարարուած ու կանխու խրբատուած էր Պարտէն... Պէյր է յիշեցնել հօս թէ՛ այս Ճէմիլ է որ Յ տարուան մէջ հազարապետութիւն հրամանատարութեան (Ֆէրիզ) բարձրագած Շէյխ-Իւլ-Իսլամին փեւսայ ո՞չ բուր պատուանշաններն ստացած, Սուլթանին աչքին լոյսն եղած է:

Կիպրացի պէյը Պոլիս հասնելէ 14 օր վերջը կ'ինթրախուի յիշեալ անգամայի գործողութեան, որ կը տեւ Յ վայրիեան. Տօգդուրը վերջը կը պատու, մէջէն բար մը կը հանն ու ասոնց լու մը մարքուր, կը կարէ. բայց ճիւղապին ճարտարութեամբ մը վերջին մէջը կը թողու ազգականութիւններ ու տնտային հիւկներ: Գործողութեան վրայ հապիւ 13 օր անցած, վերջը գրուէ գոցուած էր, երբ Ոստիկանութեան պաշտօնատան կողմէն ըստպանական գիր մը կ'ստանայ, որով կը պատւիրուի իրեն Յ օրուան մէջ անպատճառ մեկնելի Պարսն ու հայրենիք վերադառնալ, հակառակ պարագային, շեշտուած էր ազգագրին մէջ կայտեարան իրապէսով պիտի գատու պարտուէր ան գայնան բանտարկութեան, Տարաբող հայրենասերին կամայ տկամայ կը պարտաւորի գոյքերը ժողովու ու նաւ մանկը զէպ ի կիպրոս: Ներքուստ մեղած ու արտաքուստ սպողող լրագրատեանիս Յ օրէն կը հասնի իր բնտանեաց ըով, ու ամբողջ շարձով մը կը պատու իրեններուն ու իրեն բարի գուրուստ մաղթելու կ'ալ այցելուներուն իր րկազող արկածին մանրամասնութիւնները: Իմանցի ստան մը, Տօգդ. Ճէմիլ բաշայի գրամագուրութեամբ փամփուշտին մէջ թողուած ազգականիչ հիւկները գործել կ'սկսին, վերջը նորէն կը բացուի, իսկո՞նչ լրագրատեանը գուրու գետին կը գորնէ կ'իչնայ անիթին:

Եթէ՞ր ութ օր անկողնի կը ծառայէ. կիպրոսի սկանաւոր բիշնները կը բնուն հիւանդը. բայց կան գուր մը գոյութիւնը կը հաստատեն, երբ մէկ գործունքով վերջին

մէջէն գուրս կը հանուի նեխած վերակապի կատարանք. անխուսափելի մահը կը վրձնուի, Երիտասարդ Թուրքիոյ ծաղիկը կը թօշնի: Կը մեծնի Գ. Ա. պէյն ու ետին կը թողու անմխիթար բնտանիք մը:

Այսպէս ահա՛ կառավարութիւնը կը սրբէ հրապարակել իսկո՞՞ք հրապարակագրի մ'անուրջը, բնու կատէս չ'աճող մահով մը, ուրուն պատասխանատուութիւնը կը ծանրանայ սակայն Երիտասարդ Թուրքիոյ հիւանդատ կազմակերպութեան վրայ. այդ բազմախնդիր երկատարներուն, որոնք շար ու կէս գրուէ համար չեն խցնար ծախելու պատի ու սկզբունք, կոխտեղու տառապող ժողովրդի մ'իրաւունքները, բաւական է որ յաջողին ընչ մը պարարանալու, վարձատրուած՝ մայրաքաղաք վերադառնալու, հօս վերակապի համար նոյն թող ու ծայլ կեանքը, հոյեղէն հուրներու եղի ու մեղի վերկերան մէջ... մինչև որ անգիւն կառավարութիւնը կամ աւելի ճիշդ սերագործներու բազմաթիւնը, բանաւորին ու գերիներուն դժբախտ գաշնակցութիւնը, յաջողի նիւթել ուրիշ խարկատանք մ'ալ, կամայց կամայց բայց բարանակ կ'արծ գնելու համար այդ սպուշներու ստամբակ ցեղին բնաշնչամի մե՞ծ գործը...:

Եղան ասոնցմ որ իբր շուտ վերջը ստացան գումարներ, գորս կերան սպառեցին գարեջրատանց ու սիրասանց մէջ. եղան ալ որ Կ. Պոլիս վերադառնալու պատուակով, ճամբու ծախք տան Սոլթանն ու Փարիզի Յուցահանդէսին ճամբան բանեցին. սակայն աստին մը գուրծանալէ յետոյ՝ իրենց հին ու մշտական արհեստը վերական ու ամեն անցորդի՛ հայցող մարքայի ձեռքեր կարկանեցին: Այս խաչագոյներն մէկն ալ գորշատ մտնէ կը ճանչնամ, ինչպէս որ է, կորզել յաջողած 150 լիբանով, կիպրոսի մէջ նպարավաճառի փաստար խանութ մը բացաւ, սաճկական ճաշակով, ուր չմոցաւ խնամով գետեղելու և կարգաւ շարելու յախուսայ թուրշուտի/ու գալիսօգնէ՛րը, խանութին ճակատն այ մաշալլանի արձանագրութիւնը, մաշած յալպուճի մը քեֆով, գուրս մը սքեւտարով ու բանի մը հատ կապուս ուրիշքով պատուարուած, շար աչքերը գերծ պահելու համար Ատտուճ ստուերին շնորհիւ հիմուած այդ հոյակապ հաստատութիւնը... Այն նա հապետական փետուրը՛ր գը Հասան Հիւսէյնի խորհրդանշանին երանգը կող գեղին կազամարին սե մեղանը կը ծծէր, և ճերմակ թուղմը կը սեղնէր, ազատութեան ու բարեկրօնան անհրաժեշտ պէյրը հոչակելու համար ի լուր աշխարհի, այսօր, այդ փետուրը, ապառիկ ծախուած լուրիային ու սիսեղին գետերը կը նշանակէ նպարավաճառի տակուն տոմարին անկիւնները: Մանկից գաւակին այն բարբառս բերանը, որ ամիսներով բաց մնաց Օսմ. Տերութեան յոյի վարչաթիւնը՝ փաստերու սաստով ու սարքիով գատափակելու համար, հիմայ կը բացուի լսի սակարկելու, յաճախորդները համոզելու համար, որ օգգա մը բրինձ կամ կէս օգգա ձաւար ա երի ծախս անոնց բարձր գիներով: Այն ջղուտ անողու ձեռքերը, որոնք յղին մէջ կը խաղային հազար ու մէկ շարձութիւնով ու կեզձ ու բանագրութի ճիգերով, հրեճ մը ձգելու համար միամիտ ունկնդիրներու թափուր բղղներուն մէջ, ու հօս գետեղելու համար իր պատգամները, այդ գոշաքաղ ձեղքերը, այսօր նպարները կ'ընող նմաները հաւասարակշռութեան մէջ գնելու համար միայն կը շարժին ու կը շարժին...:

Ո՛հ, ինչ գեղեցիկ պաշտօն. այսպէս ըլլալ պէտք է Երիտասարդ Թուրքիոյ. այդ կարուած ապուխտներն, կոթուար աւելներն ու

բանտարկուած կազամի խոշոր գլուխներն, կիպրոսէն պիտի ծագի ընյար. թշուառ Թուրքիոյ ազատութիւնը, շնորհիւ մարդասիր ու ազատամիտ նպարավաճառին, որ հայրենեաց կը մատուցանէ գործնական ծառայութիւնը, յաճախորդներուն ախորձալք սրբով ու ճաշակն ազնուացնելով...:

Երիտասարդ Թուրքիոյ այս հերոսներն այն բարեճաղիկներն են որ իրենց թերթներուն մէջ պտայով կը խայտատակին Թուրքիոյ բոլոր պաշտօնեաներուն գողութիւններն ու կո'որդիւրս արցունքներ կը թափեն հարտասահարուած ժողովրդին վրայ, մինչդեռ չեն զգար թէ՛ իրենք են գողերուն գողերը: Հրապարակի վրայ կը խօսին ու լլլը ճառեն թէ՛ Տերութեան Գանձատան սովինները, բիւրուար այրիներ, որբերու և անուկ գոհեբու արիւնովը՝ սերկուած են. մինչդեռ իրենք ստալին ձեռք կարկառողներն եղած են, այդ սովինները բաշակելու համար: Այս երկու գողութիւններու միջև սա տարբերութիւնը միայն կ'այ որ, պաշտօնեաները գաղտնապէս, իսկ երիտասարդ Թուրքերը յայտնապէս կը գողանան:

Ուտաի, երկու խօսք ու պղնձ Թուրքիոյ վերակապիւմը պատրաստող Երիտասարդ պարսններուն ու փակե՛նք վարպաղըր:

Գուր մարմնացումն էք մեծութեան, ազատութեան քարոզներ չայրենիքի դատիմ տարերքմ անգամ ծեր մէջ չենք գտներ. գատու՛ւն ըլլայ ծեղ ուղեցոյց, քայլեր աւէ՛ք նատատոււն, յսկին՝ արլւնն է իսկո՞ք ազգին, ախ մի՛ քամղէք անոր տուն:

«Վալ խեղճ սպիւն կողկողելով՝ գաւծնու հեա խաղացիք, նեղ փողոցներ ճիւտ ընկելով՝ դեղին մետաղն համբոցիք. Այս ծնունդը վախճան չուտի, ըլլալը սասնկ Կոմիտէ, Միւնչև որ գուր չը սըրբուէք, այս ազգի բաղդն անգր՛ւթ է:

Իցի՛ւ բացուի գերբզմութ, հոգն յառմէ քէմալի(1), Ու սուրբ բերնէ՞մ աղատութեան մարտը շուտը ծաւալի, փարտուէ թամբը խաւարը, լուսնու ըրանը բամայ. Հայրենիքի բուն նախատակ, ոսկին ատող նա՛ էր նա՛յ. ԼԵՒՈՆ ՇԵՄԱՆԵԱՆ

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Կ. Պոլսէն կը գրեն.

Սամոյ գաւառին քանի մը պիւղեբուն մէջ վերջերս գործուած խժըր-

(1) Յարգելի յօղուածագիրը կ'ակնարկէ նամըգ քէմալ պէյին, հուշակաւոր թատերգագիկն, որ Թուրքիոյ տալիս ազատամիտ բանաստեղծն է. գրած է հայրենասիրական քանակ բանաստեղծութիւններ պրծակ ու ոտամաւոր. իր թատերգութեանց մէջ առաջին տեղը կը բռնեն. վարպէ Սիլիսթի, կիւլ Նիխայ, Ջելվայը Զօնուգ, Ալիմ և ձէլալ այս վերջինն իր գլուխ գործողութեան մէջ իր արտօնութիւնը իր արտօնութիւնը ըրած է, տաճկերէն արտաստեղծութեան դպրեր տալով դերասաններուն, ու թուրք ժողովրդին մէջ թատերասիրութեան զգացումն արծարծելով: Այս թուրք բանաստեղծը կիպրոս արտուած, յետոյ եղ կ'պիւրապէս էր Մեծ-Կապրոս կարգուելու խոտուտով, սակայն, թիչ յետոյ ըլլալով ոմիւրնիւրն գոթ եղաւ քէմալ պէյին մահով թուրքիան յաւիտեան պէս գր'ուեցաւ ճշմարիտ ու անմահ բանաստեղծէ մը:

ժողովանց մասին՝ հիւպոթեզներէն ու Հայոց պատրիարքարանէն տանը- աւած տեղեկութիւնները բիչ մը կը տարբերին մանրամասնութեանց մէջ. բայց ստույգն այն է որ ջարդեր, թա- ւան ու հրդեհներ եղած են:

Սպասելով որ ուրիշ լրացուցիչ լու- րեր ալ հասնին, որպէսզի գիտական- ները լաւ մը տեղեկանալէ վերջ, կա- րենան թուրքի Պրան, մինչև ցարդ անուած տեղեկութեանց ամբողջու- թիւնը կարելի է ամփոփել հետեւեալ կերպով:

Սրազանք դիւզը Տաւրիոսի գիմա- ցի ընդուն վրայ շինուած է. այն Տաւ- րիոսի, ուր, 1894ին տեղի ունեցան Սասնայ Ջարդերը ըստեւ կատարած- ները: Սրազանք կը բաղկանայ 25 տներէ. էրիկ մարդ, կնիկ ու աղաք, 150 հոգի են և ունին 400 ոչխարնե- րու հօտ մը: Մարդերը քաջ ու սրը- տատ լեռնցիներ են: Անցեալ տարի «Խիյան» ու «Բէհրա» քուրդերու ցե- ղախմբերը գիւզը կոխելով բոլոր հօտն առին տարին:

Լեռնցիներն իրենց պետին Բէս Մակարի առաջնորդութեամբ, միա- համուտ հարածեցին յափշտակչները, բռնեցին զանոնք, ձեռնեցին ու հօտեր- նին ետ առին: Այդ առնէն ի վեր, բուրդերը մտադրած էին առաջին առ- թիւ օգտուել, վրէժ լուծելու համար: Արդեօք ստոնց զրգումով թէ ուրիշ րիկէ պատճառով էր որ վնասական արչաւանք մը կազմակերպուեցու: Ասի գիտ լուսաբանելի կէտ մըն է:

Իրողութիւնն այն է թէ Ալի բա- շան, Պիթիւի զինուորական հրամա- նատարը, պատրուակելով որ Սրա- զանք գիւզը հայ յեղափոխականաց կամ աւազակաց ապստամբ մըն է, բաւական թուով կանոնաւոր զօրքե- րու և քուրդերու զուգին անցաւ ու Սրազանքի վրայ քաջաց անցեալ Յուլիս 16ին, Ամրող ընակչներէն, որոնք շար- գուեցան, 8 կամ 9 հոգի միայն ա- զատեցան ու ամբողջ գիւզը հիմա- յատակ եղաւ: Քուրդերը կը փրճու- գէին Մակար պետը կամ Բէս Մա- կարը, բայց անոր կինը միայն գտան:

Այս խեղճ կինը յի էր, փոքրու- ցին ու յետոյ մտտակայ էկակարտ, Ջորեր ու խետան երեք գիւղերու վրայ քաղցին, ուր թաւլեցին, ջար- գեցին, թէև այդ գիւղերուն մէջ կը կարծուի թէ քանի մը բնակիչներ միայն սպաննեցին ու բազմամամբ Արազանքի, բիչ խժոճութիւններ քորֆեցին:

Ալի բաշան Պիթիւս փերպաճու- րով հետեւեալ կերպով կը պատմէ իր նախնիները Հայոց Առաջնորդին:

Իւր առած ըլլալով թէ հարիւրի չափ լաւ զինուած հայ յեղափոխա- կաններ Սրազանքի գիւղին մէջ հա- վախմբուած էին, հօն գնաց ինք կա- նոնաւոր ջոկատներով, հետը տանե- րով նաև բաւական թուով քուրդեր, իբրև բահացոյց ու առաջնորդ: Տաւ- րիոսի մէջ ամեն բան հանդարտ գտաւ: Յուլիս 11ին Սրազանքի առ- ջեւ հասաւ, ու շատ զարմացաւ երբ որ հօն փոխանակ 100ի, 23 յեղա-

փոխականներ միայն գտաւ, որոնք իւր թէ գիւղին եկեղեցին աւրացած՝ զօրքերուն վրայ կրակ կ'ընէին. իր հօն հասնելուն երբորդ օրը վճռեց յարձակիլ եկեղեցիին վրայ, որուն բոլորակը խոփներ գիւղելով կրու- կի տուաւ:

Երկու ժամ շարունակ բոցերու մէջ մնաց եկեղեցին, ու երբ ներս մտաւ, փոխանակ 23ի, 3 Հայեր միայն գը- տաւ հօն: Առնցիմէ վառ քահանայ մը կար, ու թաւն տարեկան, կին մը ու տղայ մը ֆահանսան, Ալի բաշայի խօս- քով, յեղափոխականաց մեղսակից է եղեր, ուստի միւս երեքին հետ սպանն- նուեցաւ: Իսկ կինն ու տղան, գիւղ- տածով կուտին մէջ ինկան մեռան, կ'ըսէ Ալի բաշան ու կ'որոյցնէ () ա- նոնց կորուստը: Բնակիչներէն տասը հոգի սպաննուեցան, որովհետև զօր- քերուն գիմադրեցին. զաւրով գիւղին, զայն հիմնադրուած ընելու հարկին միջ գտնուած էր ինք: Ասով սպանն- նուածներուն գումարը կ'ըլլայ 16 հո- գի, Գուրը կ'ըսէ 16 աւազակ. ու Ալի բաշային արամածին վրայ հիմ- նուելով է որ մինչև հիմայ կը պա- տասխանէ այս զէպքին նկատմամբ իրեն ուղղուած հարցումներուն:

Արարիւրն զրկուած Յուլիս 20/2 Օգոստ Թուականաւ նամակէ մը կը քաղենք հետե- ւալ արեւմտի տղերքը:

Արարիւրն 4 ժամ հեռակայ էյնեցի/ գիւղը վերջերս զոհ գնաց Քրտերու բար- բարութեանց: Քուրդերը յարձակեցան ու սպաննեցին երկաթագործ Թորոսը ու աղբ- ները զուր թափեցին, կրտսեր եղբայրը Յարութիւնն ալ իրաւորեցին հինգ տեղէ, իսկ գիւղին մեծահարուստներն Պոյոս Ազա Ներսիսեանը — որուն վրայ Քուրդերը 21 ասորի առաջ կատարած էին սպաննութեան փորձ մը — երկու տեղէ. այս վերջինք երն կուրն ալ հոգարքի մէջ են: Լիկեցին ու խռտանցեցին շատ մը կիներ, աւարի առին, սկսեալ Ներսիսեան գերզատանէն, ամբողջ գիւղը, 25 տներ բախցացեալ, մտրի վը- րայ նստեցուցին:

Տակաւին ահա զողի մէջ, առ այժմ կա- րելի չէ գրել երկարօրէն. մանրամասնու- թիւնը կը խոստանանք տեղեկագրել յառա- ջիկային:

Պատկանելի վարչութիւն «Նոր Օր» Աստ,

Կը խնդրենք որ ներկայ գրութիւնք հաճիք հրատարակել ՚ի գիտութիւն Լաւ- րան-Ընթերցաստան ընկերութեան բոլոր ան- զայններուն:

Ստորագրեալքս, հիմնադիր անգամը Լսարան Ընթերցաստան ընկերութեան, ան- ձամբ ներկայ գտնուեցանք Օգոստոս 26 ի կիրակի երկուսուն Պար Տր յ'ԱրժՈՒԻԻ մէջ գումարուած Գիշերաժողովին, որուն լնդհ. ժողով անունը արուած էր:

Այդ Գիշերաժողովը սարքոյնին Լին Մայր-Դիւանի Բ րդ. Առնուպետր Տիար Ա. Պարեան և Բ րդ. Առնուպետր Տ Ե. Բերկա- տէճեան, միակ անգամները, որք վճարած ըլլան իրենց տարեկան բաժանարարները մինչև Օգոստ. 1:

Նկատելով որ, ընկերութեան սեպհա- կանութիւնն և օրկանն եղող «Նոր Օր» կի- սաշարթաթիթի թիւ 24ի մէջ ընկերու-

թեան Գործ. ժողովը յայտարարած էր ՚ի պաշտօնէ թէ՛ «Նոր Օր» ի ետմանայ հաշ- տեղեկութիւն պատրաստելու համար պէտք էր սպասել մինչև Սեպտ. 2, և այնուհետև խոր հրդեհից Մայր-Դիւանի հետ, որչափ հո- մար տարեկան ընդհ. ժողովոյ գումարունն թուականը:

Նկատելով որ՝ ամեն ընկերութեան տա- րեկան ընդհ. ժողովը կը գումարուի օրա- կարգ ունենալով միամեայ հաշտեղեկուն ս- տեղեկագիրը, այնուհետև, հրատարակել Գործ. ժողովոյ տեղ նորին ընտրութիւնը:

Նկատելով որ՝ Մայր-Դիւանի քարքած Գիշերաժողովին գումարումը պարզապէս ըմ- բուստութիւն մ'է ընկ. Հիմն-Կանոնագրին զէմ. որուն պարտէր հպատակի ամենայն յարգանքը:

Նկատելով որ՝ այդ Գիշերաժողով կազ- մող ազգայիններն և ոչ՝ միւս կատարած է իր ընկերական պարտականութիւնն առ Լա- սան-Ընթերցաստան ընկերութիւն, և կամ, մեծ մասը նոյն օրը բերուած է գումարուն վայրը:

Նկատելով որ՝ Մայր-Դիւան իր այդ եպե- րկի արարքով կը գտնուի հիմնական կա- նոնագրի 25 և 26 րդ յօդուածներուն արա- մադրութեան տակ:

Նկատելով որ, այդ արամագրութեան գոր- ծագրութիւնն Ընդհ. ժողովոյ իրաւասու- թեան կը պատկանի, քանի որ Մայր-Դի- ւանն ալ՝ զողորմ է Մայր-Դիւան ըլլալէ:

Նկատելով որ իրաւարար տեսնել լուծ- ուած է, պաշտօնի վրայ գտնուելով միայն մէկ անգամը, որ իր կարգին, Մայր-Դիւանին մեղսակից գտնուած է նոյն օրուան ապօրի- նի Գիշերաժողովին մասնակցելով իր ներ- կայութեամբ:

Նկատելով որ Մայր-Դիւանն իր այս ըն- թացքով կ'ընդլ իրեն արուած վստահութիւն գահավէժ պարտումը ընկերութիւնը իր ձեզ կու- սակցութեան մը գիրկը, առանց ակնածե- լու հիմն. կանոնագրին մէջ մեկին աւացա- յայտ կերպով պարզուած նպատակն, որ է ընկերութիւնը շճառայեցնել կուսակցական նկատմանը:

Մենք, հիմնադիր անգամներ, Լսարան- Ընթերցաստան ընկերութեան զոյգութեան ու յատաշարժութեան ջերմ փափագողներն, կը փութանք յայտարարել այս ամենը, և կը խնդրենք որ ընկերութեան վեհ նպատակին հաւատարիմ անգամները լուծեալ նկատեն սոյն Մայր-Դիւանը, որ ընկերութեան հի- մունքը քանկելու փորձութիւնն րոնուած հանրային գառաւորանի կնխարկուած է:

Հիմնադիր անգամը Լսարան-Ընթերցա- տան ընկերութեան.

Ե. ԳԱՐՍԻԱՆ Ա. Ս. ՊՅՈՒՆՅԱՆ

Կ. Պ. ԽԱՆԱՐԵԱՆ ՏԻՊՈՒՆ ՈՍՍԵՆԱՆ

ԱՌԱՋԵՆՈՐՈՒՄԱՆ ՀԱՅՈՑ

ԱՂԵՐՍԱՆՈՒՄՈՑ

Թագ. Խորհուրդը իր վերջին նիստին մէջ որոշեց յատուցելու կիրակի, 9 Սեպտեմբեր, հանդիսաւոր Ս. Պատարագ և Հոգեհանգստ- եան պաշտօն կատարել ի յշարակ ազգա- յին նշանաւոր Բարեբաբ Գրիգոր Չանշեան- ցի:

Աղեքսանդրիա, 3 Սեպտ. 1900

ՏԱՐԵՎԱՆ ԸՆԴ. ԺՈՂՈՎ

ԼՍԱՐԱՆ-ԸՆԹԵՐԿՍԱՏՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒ Լսարան-Ընթերցաստան ընկերու- ընկան Գործ. ժողովը զրկած է «Նոր Օր» ի վարչութեան հետեւան ՚ի հրա- տարակութիւն:

Մեծապատիւ Տիար Առնուպետր Պարեան Բ. Առնուպետր Մայր-Դիւանի Լսարան- Ընթերցաստան ընկերութեան:

Աստ.

Տիար Առնուպետր

Ներկայիս կուգանք ՚ի պաշտօնէ ինդ- րել որ հաճիք, յառաջիկայ չորեքշաբթի օրուան «Նոր Օր» ի մէջ հրատարակելու համար, յայտարարել թէ՛ ներկայ ամսոյս 9 ին, կիրակի օրը, տեղի պիտի ունե- նայ ընկերութեան տարեկան ընդհ. ժո- ղովոյ գումարումը ինչպիս որ այս մասին կանխաւ համաձայնութիւն գոյացած էր Պատ. Դիւանից և մեր միջև: Եւ որովհետև այս- պիտի յայտարարութիւն մ'անհրաժեշտ է հրա- տարակել «Նոր Օր» ի մէջ, իբրև միակ օր- կան ընկերութեանս, կը խնդրուի որ մինչև վաղը, երկուշաբթի, կէս օրէ վերջը ժամը 5, հաճիք ուղղել ձեր Պաշտօնական հրաւերը «Նոր Օր» ի Պատկ. վարչութեան:

Հաճեցէք՝ Տիար Առնուպետր, ընդունել մեր խորին յարգ մտց հաւատարկքը:

՚ի Դիմաց Գ րծ. ժողովոյ Լսարան-Ըն- թերցաստան ընկ.:

Վ. Առնուպետր Առնուպետր

Գ. ԳԱՐՍԻԱՆ Ս. ԲԻՒՐՍՏ

2 Սեպտ. 1903

Սակայն գործադարար, մինչև ներկայ թերթի հրատարակութեան օրը չ'առաջանք նոյն նամակին պատասխանը, հետեւաբար, կը պատասխանիք յայտուի պարագայի տակ, ներկայ ծանուցալ ընդհ. ընկերութեանս այն անգամներուն, որոնք վճարած են ի- ինց պարտքը, մինչև նախորդ ամսոյ սկիզ- քը, և որոնք միայն ձայն պիտի ունենան յատուցելու կիրս ի, կէս օրէն վերջը ժամը 4 ին Տիար Սիմոն փափագանի բնակա- րանը տեղի ունեւայիք տարեկան ընդհ. ժո- ղովոյ մէջ: Սոյն հրատարակելու կողմէնք նաև բոլոր ընթերցասէր ազգայնոց, որոնք այսուհետև կը փափաքին անգամակցել ըն- կերութեանս և որոնք սակայն իբրև անկն- զիր միայն կրնայ ներկայ գտնուել յիշեալ ընդհ. ժողովոյ:

Գործ. ժողովը իր գործունէութեան մի- ամսոյ հաշտեղեկուն ու Տեղեկագիրը պատ- բաստած ըլլալով հանդերձ օրակարգին որո- շումը կը թողու նոյն օրուան ընդհ. ժողո- վոյ:

՚ի Դիմաց Գործ. ժողովոյ

Վ. Առնուպետր Առնուպետր

Ե. ԳԱՐՍԻԱՆ Ս. ԲԻՒՐՍՏ

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՒՏԻՄ 3 Սեպտ. — Լրագիրները կը հաղորդեն որ Լորտ Բոպէրձ Թրանս- վայի կցումը յայտարարուած է ի Պէլ- փաղ:

Հաւանական չէ որ Մեծն Ռիտա- նիա կամ միւս տէրութիւնները վըճ- ուեն իրենց հետեւիլը գործողութեան զիծը, մինչև որ Բէրլինէ շտաման մանրամասն տեղեկութիւններ իրենց գեղապաններէն:

Գերմանական զօրքերը ցամաք ելան վու-Սունկ, օգնելու համար Քրանսա- ցիներուն ու անգղիայի ինկուն, որ կար- գը վերահաստատեն:

ՓԱՐԻՉ 3 Սեպտ. — Թրանսա, Մի- սոյնալ-Նահանգներն ու ձաքն հա- մախոտ են Ռուսից, Բէրլինը պարպե- լու: Անգլիան սը տրամադրել կ'երեկ:

Բէրլին 25 Սեպտ. — Իտալեան զորաւե ցինկայս. Պաշտօնարար իչելու համար թա- լանը, քաղաքն ու չըպիւսը թշնամի- ներէ չեն պաշտպանուիր: Չունի. Լի- Եամէնի երեք անգամներ, Սըր Բո- պէրթ Հարթի միջոցաւ կը բանակցին Դաշնակիցներուն հետ, սորովելու հա- մար Պաշտօնի աւերումը: Սըր Բ. Հարթ մարտերու Ընդհ. Տնօրէն եղած է:

ԼՈՒՏԻՄ 3 Սեպտ. — Կլապոյի մէջ ժամտարարի 3 նոր դէպքեր կը նշա- նակեն և 4 մահ կ'աղէն մէջ:

Ի ԳՍԼԻՐԷ

ԱՊՏԻՆ ՓՈՂՈՑ, ՄՈՒՎՍԹԹԱՍԻ ՃԻՇԴ ԴԻՄՍՑ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ՔՈՒԳՈՄ Ս. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Այն նորակազմ ապարանին մէջ կը ապրին ՆՈՐ ՕՐ, փինիկ, հայերէն ու եւրոպական լեզուաւ ամեն տեսակ հրատարակութիւններ, պարբերական թերթեր, յայտարարութիւններ, շրջաշրջականներ, այցեսաներ, մահազգեր, հարանեայ հրատարակութիւններ, կանոնադրներ, նամակագրութիւններ, պահարաններ, հաշուեցուցակներ եւն:

Յանձնարարութիւններ կը կատարուին փոքրով, ամենայն խնամով եւ ձուշափմուր սպասքով:

ԶԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐՈՎ

ԲԱՆԱՍԷՐ

ՀԱՆԿԷՍ

ՀԱՆՈՍԱԿԱՆ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ, ԼԵՋՈՒՄԱՆԱԿԱՆ

ԵՒ ԿՆՆԱԿԱՆ

Կը հրատարակուի երեք ամիս ան գամ մը, ամբողջան չորս դիրք:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՄԵՐ

Կ. Յ. ԲԱՍՄԱԶԵԱՆԻ

Կը աշխատակցութեամբ ազգային եւ օտար տրեսերով տպոյ

ԲԱՆԱՍԷՐԻ պարբերական գինն է 20 ֆր. — 8 րբ. վեցամսեայն՝ 10 ֆր. — 4 րբ.: Մէկ դիրքը կ'արժէ 6 ֆրանք: Բաժանորդագրութիւնը կանխիկ է: ԲԱՆԱՍԷՐԸ շատ քիչ քանակութեամբ ապուելան համար, կը խնդրուի որ բաժանորդ գրուելու փա. փագ անկեղծները ժամ աստղ յայտ. նեն իրենց հաճութիւնը:

ԲՈՑՈՒՄԻ Է

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

„ՀԱՅՍՏԱՍԻՍՏՈՒՄ“ Ի ԱՇԽԱՏԱՍԻՍՏՈՒԹԻՒՆ

Հ. Ղ. Վ. ԱԼԻՇԱՆԻ

Գործն է հասարակական պատկան հայ յոյ՝ ժամանակագրութեան կարգա, սկիզբէն մինչև ժե. դար: Հասարակական աշխարհաբար լեզուաւ կը յատկաբար բացատրուի թիւները եւ ծանօթութիւնները իրարմանչիւր էջին ներքե:

ՀԱՆԳՍՏԱՆԻ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Բաժանորդ մեծագիր, շքեղ թղթից վրայ, եւ պատկերազարդ:

Բաժանորդագրութեան է 30 ֆրանք կան. խիկ ճանաչարհի ծախքը մեր վրայ Յետ աւարանան պիտի դաճուուի 30 ֆրանքի:

Բաժանորդագրութեան ժամանակ զեղչ չի լինի, բայց 10 օրինակ բաժանորդ գանձիկն օրինակ մի եւ կը արտի ձրի:

ՏԵՍՏՈՒԹԻՒՆ

ՄԻԻԹՍՐԵԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒՄ

ԼՈՒՍԻՆԵԱՆՔ.

ԳՐԵՑ

ՄԵԼԻՔ Ս. ԴՄԻԻԹ ԲԷԿ

100 էջ, ապարան Վ. Լենայի Միութեանցի 1900, գինն է 2 ֆր.:

Կը ծախուի հետեւեղ պոլիտիկական քով:

Չորս հարիւր օրինակ Արարիկի Արարանցին համար. երեք հարիւր օրինակ Կիպրոսի Արարանցին համար. իսկ մընացած 300 օրինակը հեղինակի համար:

Հեղինակը այդ 300 օրինակները կը պահէ իւր ծախքերն հանելու եւ բարեկամներու նախընտր համար. իսկ միւս օրինակները բոլորովն անձեռնմխելի են եւ հեղինակը նախընտր է հայ յիշեալ երկու սրբանոցներուն:

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ՅՈՒՇԵՐ

ՏԻԳՐԱՆ Հ. Ք. ՍԱԽԱՆԵԱՆԻ

Մարտի ապագրութեամբ եւ հեղի. նուիրն վիճակի պր. սկիզբով զարգարուած է 100 էջ տեղի էջերէ բազմապիստ այն կենսագրական երկն իւր շահեկան պարտնակութեամբ արժանի է ամեն կարգի ազգայնաց ընթերցան: Ընթերցանողիւրն, Ձմիւռնիւր հին ծա. նօթ գրական գէղեքերէն մին, ի, երուսազէմ, Աղբ. քանդակիւր, Իզմիր եւ Էօ. սէմիշ փորձած ստաղախան եւ այլ կարեւոր պաշտաններու բերմամբ՝ ազգային եւ օտարազգի, եկեղեցական եւ աշխարհական նշանաւոր անձնաւորութեանց հետ տնեցած է գրուար եւ մտերմական յարաբերութիւններ, զորս գիտցած է ճարտար եւ կանակաւ մը խառնել իւր կենսագրական յաջերուն:

Le Gérant J. MUNIER

այնպէս որ ամբողջ գործը մէկ շունչով կարելի է կարգաւ անձանդայով եւ լարուած հետաքրքրութեամբ:

Արժեհատե ասկա. օրինակներ միւրն ապրած են այն կենսագրական երկէ, փափուցու գրչունն այժմէն ընել իրենց յանձնարարութիւնն՝ գի. մերով:

ՏԻՍՐ ԿԱՐԱԳԵՏ ԵՐԶԵԿԱՅԵԱՆԻ

Շ.Ա.Ա. Ապսել-Ազիզ

ԿԱՄ ՏԻՍՐ ԿԱՐԱԳԵՏ ՆԱԽԱՍՏԱԳԵԱՆԻ

ԳԻՆ 5 ԳԱՀ. ՈՂ.Ղ

ԿՈՒԶԷՔ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՈՍԿԻ

ԿՈՒԶԷՆ ԼԱՐՈՒՈՂ ԽԻՍՏ ՄԻՐՈՒՆ ԵՒ ԲՆՏԻՐ

ԺԱՄԱՑՈՅՑ ՄԸ

ՄԻՄԻԱՅՆ 120 ԴՐԸ. ՎՃԱՐԵԼՈՎ

ԳԻՄԵՑԷՔ

ՍԵԼՎԱՋԵԱՆ ՎԱՋԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՀԻՐԷ, ՄՈՒՎՍԹԻ ՓՈՂՈՑ

Ուր կրնաք գտնել նաև ՈՍԿԻ ամեն տեսակ ժամացոյցներու ամենազիւրաւ մատչելի գներէն սկսելով մինչև ազամանդազարդ: Արժաւք ժամացոյցները 30 դրուէն սկսեալ: Նիքէլ սըմն. թուաւ ժամացոյցներ 22 դրուէն սկսեալ. նաև սակի, արծաթ սակեպատ շղթաներ եւ գոհարեղէններ. ինչպէս նաև պատի եւ դօնսօրի լազմագան բանտիւներ:

Ամերիկեան նիքէլ ժամացոյցներ, գրասեղանի յատակ, 10 դրու չի անհատապի գնոյ փոխարէն, որնք լուր կը բանին:

Ուրեմն գիմեցէ՞ք ուղղակի

ՍԵԼՎԱՋԵԱՆ ՎԱՋԱՌԱՏՈՒՆԸ

Տպ. Ս. Միւրիքեան. — Ք. Ս. Փ. փոխգլխին

ՊԵԼԱԵԱՆ-ՅԻՇՄԱՆԿԱՆ ԸՆԿ.

ՍՄԵՐԻԿԵՆ ԳԵՐԶԱԿԵՐ

ԱՐԱՅ ԵՒ ՏԻԿԱՆՑ

ԵՒ ԶԵՆՈՒԿԻՏՈՒԹԵԱՆ ԳՊՐՈՑ

Ապսիկ մեծ պողոտային վրայ ճայրայի Մանիլի դիմացը, Եսիկին եղեկատեղան գործիներու վանդաւանակը:

Վերջերս Ամերիկայէն հաս եկած հաստատուած բոլորով կը յայտարարենք արդոյ հաստարակութեան թէ՛ պատրաստ ենք գոհացնել մեզ գիմեղ Պատ. յաճախողները, գործի մարբութեան, գիներու չափաւորութեան եւ ճշգրտագործեան կողմէն:

Մեր գործատեղւոյն մէջ կ'աւանդուին նաև ձեւագրութեան դասեր ամերիկեան ամենալիւրջին կատարելագործուած մէթոտով:

Մանրամասնութեանց համար գիմել մեր գործատեղին:

ԱՍՄԱՐՈՅԺ

Պ. ՆԻԿՈՂԻՍՏՈՍ

Վերջերս հաստատուած ի Գոհարէ, Գաֆէ տը լա Պուրի կից, Բ. յարկ, թիւ 9 գատիկովը:

Կը բժշկէ բերնի եւ ակուայի ամեն տեսակ հիւանդութիւնները: Աղբաւանները ձրի կը պարմուէ ամեն օր, առաւտեան ժամը 8էն 9:

ԶՈՒԻԻԶ-ՄԵՔԵՆԱԿՈՐԻՐ

ՏԻԳՐԱՆ ԵՒ ԵՂԲԱՐՔ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Ս. ԴԱՐԲԵՆԵԱՆԻ ՆԱԿԻՆ ՏՊԱՐԱՆԸ

(—)

Կը ձուլեն, կը շինեն երկաթէ ու արդիւ զանազան գործիներ սակերութեան եւ ուրիշ նախք արհեստներու վերաբերեալ, ծորակ, ելն, յաճախորդները գոհացնող պայմաններով: